

Kalaallit Nunatsinni efterskolimik allisitamik, Tasiilami inissinneqartussamik, 2015-imi pilersitsinissaq pillugu Naalakkersuisut siunnersuusiornissamik peqquneqarnissaannik Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut.

(Inatsisartunut ilaasortaq Harald Bianco, Inuit Ataqatigiit)

Akissuteqaat

(Ilinniartitaanermut, Ilageeqarnermut, Kultureqarnermut Naligiissitaanermullu Naalakkersuisoq)

Siullermeerinninneq

Harald Bianco, Inuit Ataqatigiit, Tasiilami inissillugu efterskolimik annertusisamik taaneqartumik pilersitsinissaq pillugu siunnersuuteqarneranut Naalakkersuisut qutsavigaat. Efterskoli annertusisaq siunnersuuteqartoq malillugu tassaavoq efterskoli kulturimut højskolimik immikkoortortalik tamassumalu saniatigut nunagisaq qimannagu perorsaasutut ilinniarfimmik immikkoortortaqartoq. Pilersitsinermi aningaasartuutit 75 aamma 100 millioner koruunit akornanniissasut siunnersuuteqartup missingerpaa, siunnersuummili ersinngilaq kulturimut højskoli nunagisarlu qimannagu perorsaasutut ilinniarfik akini missingiussani ilaandersut. Naalakkersuisulli piviusorsiortutut isigaat efterskolimik nutaamik ilinniartunut 80-inut inissalimmik pilersitsinermi aningaasartuutit – immikkoortortaqarani – 100 millioner koruunit missaaniissasut.

Tasiilami inissillugu efterskolimik allamik pilersitsinissamik eqqarsaat nutaajunngilaq, siunnersuutip assingi Inatsisartuni maani siornatigut oqaluuserineqartarnikuupput. Apeqqut kingullermik 2012-imi ukiakkut ataatsimiinnermi oqaluuserineqarpoq, tassani Inatsisartut inerniliipput kingusinnerpaamik 2013-imi ukiakkut ataatsimiinnissamut Naalakkersuisut nassuaasiornissamut peqquneqassasut, tassani Tasiilami efterskolimik inissiinissamik aalajangiinissamut tamakkiisumik tunngaviliisoqassalluni.

Maannakkut Naalakkersuisuusut 2013-imi upernaakkut naalakkersuisuulermata nassuaat taamaattoq suliarineqarnikuunngilaq, taamaammallu ilimagisariaqarpoq Naalakkersuisuujunaartut suliap taassuma salliutinnginnissaa toqqarsimagaat.

Naalakkersuisut siunnersuuteqartoq isumaqatigaat atuartitseriaaseq efterskolinit ingerlassaat nuannarineqartorujussusoq inuusutunillu amerlasuunit pilerigineqartoq. Inuuusuttorpassuit meeqqat atuarfianni naammassereernerup kingorna Kalaallit Nunaanni Danmarkimiluunniit efterskolerlutik atuarnerlik ilasarpaat, ilinniartitsissutini angusatik pitsangngorsarniarlugit imaluunniit namminneq inuttullu ineriartorusullutik – akuttungitsumik kingusinnerusukkut ilinniagaqarnissaq siunertaralugu.

Naalakkersuisut taamaammat siunnersuuteqartoq tunngaviusumik isumaqatigaat efterskolernissamik qinnuteqartut itigartinneqartut amerlassusaat aallaavigiinnarlugu nunatsinni efterskolini amerlanerusunik inissaqarnissamik pisariaqartitsisoqarsinnaasoq. Naalakkersuisulli aamma ilisimavaat allanik amerlasoorpassuarnik pingaaruteqartunillu suliassaqartoq ilinniarfeqarnerput pitsangngorsarniarluni suliaqarnitsinni salliutinngeqartariaqartunik. Ilinniartitaanermi suli ajornartorsiuteqarpugut – pingaartumik inuussutissarsiutinut ilinniarnerni inissat amigaatigaagut – aammalu ilinniartut inaanni

inissaqarneq suliniuteqarfivoq pingaaruteqartoq inuiaqatigiit ukiorpassuarni aningaasaliinissaannik pisariaqartitsiviusoq.

Nunatta aningaasatigut maannakkut inissimanera inimi maaniittut tamarmik ilisimugunarpaat. Kissaatigut tamaasa pisinnaanngilagut aammalu ilinniartitaanermut aningaasat killeqartut isumatusaarluta tulleriaartariaqarpavut.

Ilinniartitaanermut pilersaarummi nutaami sanaartugassanillu pilersarusiassami ilinniartitaanerit ataqtigiissumik aaqqissuussaanissaat Naalakkersuisut qulakkeerniarpaat. Ilaatigut susassaqarfinni taakkunani pitsaassutsit qaffatsinniarlugit suli atualinngitsut meeqqallu atuarfiat suliniuteqarfingissallugit toqqarpavut, neriunaporlu susassaqarfiit taakku inuusuttut ilinniaqqinnissaannut sunniuteqassasut. Naalakkersuisut neriuutigaat inuusuttut amerlanerusut siunissami meeqqat atuarfianniit inuussutissarsiuutinut ilinniarnernut inuusuttullu iliniarnerannut toqqaannartumik ingerlaqqittassasut aammalu piareersarluni atuartarnerit soorlu Piareersarfinni efterskolilu piffissap ingerlanerani ikiliartussasut. Ilinniarfitsinni taamaatiinnartarnerit akiornissaat suliniuteqarfittut pingaaruteqartutut pisariaqartutullu Naalakkersuisut aamma sallitippaat. Ilitsersuisarnerup pitsangorsarnissaanik suliaqarneq aallartinneqareerpoq aammalu tarnip pissusaatigut inuttullu atukkatigut ilinniartunik siunnersuisarnermik nutaamik pilersitsineq ilusilerneqangajalerluni.

Ikaarsaariarnermi ajornartorsiuteqarneq efterskoleqarnermilu ineriantorneq Naalakkersuisut ukiuni aggersuni qanimut malinnaaviginiarpaat, nunatsinnilu efterskolinik amerlanerusunik pilersitsinissamik isumaliuteqarnissamut aningaasatigut periarfissaqarnersoq ingerlaavartumik nalilsortarniarlugu. Efterskolinik sumi inissiisinnaaneq naleqqunnerpaajunersoq Naalakkersuisut maannakkut oqaatigisinnaanngilaat. Tassani tamanna pillugu inaarutaasumik aalajangiinnginnermi aningaasatigut, pilersuinikkut isumalluutitigullu isumaliutersuutit apeqqutaassapput.

Naalakkersuisut taamatut oqaaseqarlutik siunnersuutip itigartinneqarnissaa inassuteqaatigaat.